

Uchwała Nr XVIII/137/11
Rady Miejskiej w Byczynie
z dnia 29 grudnia 2011r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (j.t. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128) Rada Miejska w Byczynie uchwala, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Byczyny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Byczynie

Grzegorz Kapica

Załącznik
do uchwały Nr XVIII/137/11
Rady Miejskiej w Byczynie
z dnia 29 grudnia 2011r.

**GMINNY PROGRAM
OCHRONY
ZDROWIA
PSYCHICZNEGO
na lata 2011-2015**

Byczyna 2011

I. WPROWADZENIE

Podstawą prawną do działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego są :

1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (j.t. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz.1375);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128).

Według definicji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zdrowiem określa się *"stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko brak choroby lub zniepełnienia"*.

W odniesieniu do przytaczanej definicji zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również taki stan, w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie.

Zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa. Ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i **samorządowej** oraz instytucje do tego powołane. W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą także uczestniczyć stowarzyszenia, organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły, związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Rada Ministrów w drodze rozporządzenia ustanowiła Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, który określa strategię działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej.

Ochrona zdrowia psychicznego w aspekcie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego polega w szczególności na:

1. promocji zdrowia psychicznego;
2. zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
3. zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia i pomocy umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania;

4. kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości oraz przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

II. LOKALNA DIAGNOZA ZJAWISKA ZABURZENIA PSYCHICZNEGO ORAZ POSIADANE ZASOBY.

Zgodnie z zapisem art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby:

- chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne);
- upośledzone umysłowo;
- wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych, lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Z danych statystycznych przedstawionych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego wynika, że w ciągu 18 lat, od 1990-2007 r. wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych wzrósł o 119 % (z 1.629 do 3.571 na 100 tys. ludności) w opiece ambulatoryjnej i o 50 % (z 362 do 542 na 100 tys. ludności) w opiece stacjonarnej.

Według danych głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2009 r. ludność województwa opolskiego wynosiła 1 031 922 osoby, natomiast powiat kluczborski zamieszkiwało 68 801 osób, co stanowi 7% ludności województwa opolskiego. Na terenie województwa opolskiego w 2009 roku pacjentów leczonych w szpitalach psychiatrycznych było 13 367, jeżeli ludność powiatu kluczborskiego stanowi 7% ogółu mieszkańców województwa opolskiego, to mieszkańców powiatu leczonych było 891 (7%) .

Natomiast w/g danych z jedyne funkcjonującego na terenie powiatu kluczborskiego Gabinetu Psychiatrycznego leczonych w 2010 roku było 1 050 pacjentów. Sumując liczbę pacjentów leczonych w szpitalach psychiatrycznych i leczonych ambulatoryjnie uzyskujemy liczbę 1 941, co oznacza, że tylu pacjentów powiatu kluczborskiego leczonych było w 2010 roku psychiatrycznie, a to stanowi 3% ogółu mieszkańców powiatu kluczborskiego.

Na terenie gminy Byczyna, jak również w powiecie kluczborskim nie działa żaden szpital psychiatryczny. Do dyspozycji mieszkańców Gminy pozostaje Gabinet Psychiatryczny w Kluczborku, w którym lekarz psychiatra dr Zdzisław Cichoń przyjmuje w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki, natomiast psycholog w środy i czwartki. Ponadto na terenie powiatu kluczborskiego funkcjonują, przy Powiatowym Centrum Zdrowia S.A. NZOZ Szpital Powiatowy w Kluczborku :

- Poradnia Uzależnień i Współzależnień od Alkoholu;
- Dzienny Ośrodek Rehabilitacji Dzieci z Zaburzeniami Wieków Rozwojowych,

a w Powiecie kluczborskim :

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku;
 - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kluczborku;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kluczborku;
 - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kluczborku;
 - Zakłady Pracy Chronionej „Odnowa” i „Flaxpol”
- oraz organizacje pozarządowe :
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „NADZIEJA”;

- Świetlica Terapeutyczno-Wychowawcza „PARASOL”;
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „DZIEWIEĆSIŁ”

Na terenie gminy Byczyna poradnictwo specjalistyczne dla rodzin obejmujące w szczególności poradnictwo prawne i rodzinne, realizowane jest w ramach Punktu Konsultacyjnego prowadzonego w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przez Centrum Integracji Społecznej CISPOL w Polanowicach, w którym prowadzona jest reintegracja zawodowa i społeczna również dla osób niepełnosprawnych.

III. DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO.

- Zwiększenie pomocy i oparcia bytowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez udzielenie samopomocy środowiskowej i pomocy bytowej;
- Wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów i ich rodzin oraz organizacji pozarządowych sprzyjających rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Współpraca gminy Byczyna w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu kluczborskiego, w tym przede wszystkim z Zespołem koordynującym realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w powiecie kluczborskim

Celem Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest :

Promowanie zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym, poprzez:

- upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu;
- zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz przeciwdziałanie nietolerancji, wykluczeniu i dyskryminacji osób z problemami zdrowia psychicznego;
- tworzenie instytucji poradnictwa i pomocy w kryzysie.

W celu realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na terenie gminy Byczyna Burmistrz Byczyny powoła Zespół ds. realizacji Programu.

IV. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

- środki własne uwzględnione w programach : profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów społecznych, programach pomocy społecznej i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup wysokiego ryzyka;
- środki z budżetu państwa;
- środki pozabudżetowe.

V. KOORDYNATOR PROJEKTU

- pracownik Urzędu Miejskiego realizujący zadania z zakresu zdrowia;
- Zespół do spraw realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na terenie gminy Byczyna

VI. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE

- Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Byczynie;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie;
- Centrum Integracji Społecznej CISPOL w Polanowicach;
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Byczynie